

1383

Bruniselda

Drama en tres actes y cinc quadros

per

Joseph Puigdollers y Macià

y Arthur Masriera

Música del Mestre

Enrich Morera

1906

Preu: UN ral

100. 100. 100. 100. 100.

Bruniselda

Bruniselda

Drama líric en tres actes y cinc quadros

per

Joseph Puigdollers y Maciá

y

Arthur Masriera

Música del Mestre

Enrich Morera

1906

*Es propietat dels autors. Ningú podrà sense son
permís reproduir aquest llibre ni ferne cap extracte.
Queda fet lo dipòsit que marca la llei.*

PERSONATGES

LA TRADICIÓ CATALANA

LO COMTE ISARN, *Senyor de Ribagorça y Pallars.*

BRUNISELDA, *sa muller.*

FIDEL DE SOLIUS, *trovador.*

DALMAU DE PINÓS, *capdill de les hosts de Pallars.*

ABAT DE SANT VICTORIÀ

Dames, caballers, patges, heralts, frares, poble, soldats, etc., etc.

La acció passa en lo comtat de Pallars (Pirineu Catalá) y á derrerries del sigle XI.

«Continuó el valle de Arán formando parte integrante de Ribagorza, bajo el gobierno de sus Condes, hasta el tiempo de la Condesa María, en que subiendo las tropas de Almanzor á los Pirineos, volvieron á ocupar el valle de Arán y los condados de Ribagorza y Pallars, quedando nuevamente los araneses bajo la dominación de los musulines; pero no duró mucho esto, porque al ser derrotado y herido de muerte el mismo Almanzor por las huestes cristianas españolas mancomunadas, entre las que estaban aragoneses y ribagorzanos, mandados por Isarn, hermano de María, al regresar á su pais en el mismo año de la victoria, que fué el de 1001, los cristianos volvieron á emprender la conquista del Valle de Arán.»

(*El Valle de Arán*, por José Reig, ingeniero de Montes.—Lérida, 1895).

PRÓLECH

(Al aixecarse 'l teló, l' orquesta comensa la cansó popular y se sent cantarla per la Tradició Catalana y Bruniselda, acompanyadas de 'l chor).

TRADICIÓ

Si n' era un Comte Senyor
del castell y de la vall,
de tant bó y valent com era
tothom l' estimava tant
¡Ay amor qu' ets tan amable!
¿Per qué causas pena y dany?

CHOR GENERAL

Cada nit, de la Comtesa
s' ouhen los crits en la vall.
Que diu á las donzelletes
que la volen escoltar.
¡Ay amor qu' ets tan amable!
¿Per qué causas pena y dany?

(Per entre les ruines del castell de Pallars, surt l' ombra de la Comtesa vestida de blanch ab mantell negre, tal com anava en lo jorn de sa mort. Bruniselda canta l' última posada de la cançó).

BRUNISELDA

Donzelles teniu un cor,
¡No volguéu partirlo may!;
¡No escoltéu á l' ambició,
que un sol amor ja es bastant!
¡Ay amor qu' ets tan amable!
¿Per qué causas pena y dany?

(Lo poble s' esglaya de la aparició de Bruniselda y s' aplegan tots, grans y xichs al entorn de la Tradició que 'ls hi senyala magestuosament les ruines del castell. Tots se posan á cantar).

CHOR GENERAL

¡Ay amor qu' ets tan amable!
¿Per qué causas pena y dany?

ACTE PRIMER

CUADRO I

La escena representa una de les mellors sales del Castell del Comtat de Pallars, en lo segle XI.

ESCENA PRIMERA

DAMES, CABALLERS, PATGES Y TROVADORS (*cantan les llahors del COMTE ISARN, Senyor dels Estats de Ribagorça y Pallars*)

CHOR

De la flor dels cavallers-de la terra catalana,
Lo Comte nostre Senyor-s'en du la gloria y la palma ;

¿ Qui com ell,
Branda l'espasa, ?

¿ Qui com ell?...

En la guerra es un lleó,-en temps de pau es un àngel ;
¡ Deu li donga santa pau-per l'amor y per la pàtria !

¡ Santa pau
Per sa nissaga,
Santa pau !

Les aygles del Pirineu,-prou li envejan la volada,
Mes ¡ ay ! lo niu de Pallars-penja desert de la branca,

Lo bon Deu
Siga ab nosaltres
Lo bon Deu !...

(Se sent un toth de guerra. Es del Comte Isarn y'ls seus que tornan victoriosos de la lluyta tinguda ab los alarbs de Cerdanya y Canfranch vora 'ls singles de Tredós. Les dames y cavallers de la escena surten a la balconada del fons, pera veure els vencedors qu' arriban).

Sentiu, el só de guerra ya vè.

(Vàn la balconada)

(Desde la balconada)

¡ Victoria !, ¡ Victoria !

(Tornan de la balconada)

De la flor del caballers-de la terra catalana,
Lo Comte nostre Senyor-s'en du la gloria y la palma ;
¿ Quí com ell,
Branda l'espasa, ?
¿ Quí com ell?...

(Tots miran cap ahont tenen d'entrar els guerrers)

¡ Gloria!, ¡ Gloria al Comte!
(crits) ¡ Visca!, ¡ Visca!

(Començan entrar tots els guerrers y demés poble)

Tornan de Pallars
tornan victoriosos;
la sanch han donat
per la patria nostra.
la sanch han donat
y la vida tota.
¡ Son aquí, germans!
¡ Son aquí y son nostres!

ESCENA II

CHOR, GUERRERS

Som aquí, ¡ valents! braus y forts
(tots)

¡ Gloria!, ¡ Gloria al Comte Isarn!

(Entra per fi 'l Comte Isarn, ab sos guerrers y son primer capdill Dalmau de Pinós).

Torném torném de Pallars
Torném torném victoriosos;
la sanch tots em donat
per la patria nostra
la sanch tots em donat
y la vida tota.
Valents ¡ Salut!

COMTE ISARN

¡ Bon jorn y bon coratje, -- mos caballers!,
Sant Jordi y la Madona, -- Reyna del Cel,
nos ha donat victoria -- dels infidels.
La terra catalana -- del jou moresch
no patirá l'afronta, -- ni enviliment!
Ja tenim les valls lliures -- del Pirineu.

Que jo la'n vull fer comtesa,
ma princesa,
si vos plau.
L'anell d'or y pedrería
en eix día
li daré.
Y al altar boy coronada
desposada
la duré.

CABALLERS, TROVADORS Y FIDEL

La senyora del cor vostre
tindrà 'l nostre
eternament.

COMTE ISARN

Si es comtesa, més encara,
tindréu mare
mos valents.

CABALLERS, TROVADORS Y FIDEL

Si fidels la sanch y vida,
desseguida
os hem donat.
La darém per la donzella
qu'es la estrella
del comtat.

COMTE ISARN

A la plassa de Viella
la capella
está esperant.
Allí tots us vull atreure,
m'heu de veure
enmaridar.

CABALLERS, TROVADORS Y FIDEL

Allí tots irém depressa ;
la Comtesa
allí veurém.
Adorarla y dar la vida,
desseguida
jurarém.

(S'en van tots)

Intermedi d'orquesta

CUADRO II

Plassa de Viella; al darrons la porta de l'Esglesia ab grahons practicables.

ESCENA IV

(Se senten brandar campanes que tocan á bodes).

FIDEL DE SOLIUS, CABALLERS, NOBLES, DAMES,
poble, etc., molt alegres

CHOR

Lo Comte Isarn pren muller,
no sabem com s'anomena,
lo bon Deu vetlle pe'ls dos,
¡pel Comtat y per la terra!

FIDEL

Les campanes al tocar
m'omplen de dol y tristesa;
¿per qué no riu lo meu cor
quan somriu tota la terra?

CHOR

Lo Comte Isarn pren muller,
no sabem com s'anomena,
lo bon Deu vetlle pe'ls dos,
¡pel Comtat y per la terra!

(Uns tocs de trompeta senyalan la fi de la cerimonia del casament del Comte Isarn. Van sortint del temple los heralts de la casa de Pallars y Ribagorça, soldats, caballers, trovadors, frares de Sant Victoriá, etc., y quedan tots col·locats en escena esperant la sortida dels nuvis. Per fi apareixen à la porta del temple, y dalt dels grahons, lo Comte Isarn y Bruniselda, sa muller, cuberta ab un vel blanch).

COMTE ISARN

¡Dames y caballers de mon llinatge!
Salut, en nom de Deu;
desde avuy mon casal tindrà heritatge,
la esposa del cor meu.
La que ha jurat ara al altar ser meva,
es vostre mare; aquí
de mon nom y comtat la faig hereva,
¿heu d'honorarla?...

CABALLERS Y SOLDATS

¡ Sí!
Visca l'angel d'amor de vostre casa,
per ella tots jurém,
per la Creu santa d'eixa invicta espasa
que may li mancarém.

(Tots los cavallers trahuen l'espasa y juran sobre la Creu)

FIDEL

Jurém donar per ella nostra vida;
(ap) ¿qué es vida sense amor?

CABALLERS, SOLDATS Y POBLE

¡ Que siga sa nissaga benehida!...

COMTE ISARN *(alsant lo rostre de la Comtesa y mostrantla al poble)*

¡ La reyna del meu cor!

FIDEL *(corprés d'esglay al reconeix que la comtesa es sa estimada Bruniselda y apart, lluny del grupo de cavallers y poble).*

¡ Deu del Cel! ¿son mos ulls los que'm traheixen?
O es un deliri meu?...

COMTE ISARN

Als bons vassalls qu'ls juraments compleixen
¡ Los benehesca Deu!

FIDEL

¡ Estich perdut!... ¡ es ella!... ¿ ha estat perjura?
Oh terra, cel y abim!
¿ Perqué 'm sento glopades d' amargura
y pensamens de crim?
¿ Per qué los ulls entenebrits confonen
lo que'm rodeja arreu?

COMTE ISARN *(anant cap al castell del braç de Bruniselda y portant darrera seu un seguici de cavallers, patjes, heralts, monjos, dames, etc.)*

Als bons vassalls qu'enhorabona'm donan
¡ Los benehesca Deu!

CHOR

Ja son casats
lo comte y sa muller,
¡qué hermosa qu'es!
¡Viscan dichosos!
que'l Comtat de Pallars viurá;
vostres acers prou vetllarán per ells.

FIDEL

¡La terra'm manca; 'l pensament delira;
¡venjansa, pena, ó mort!
Com tres sérps enroscades, ja m'inspira
la follia d'amor!!

(Cau esvahit)

(Queda FIDEL sol al escenari)

TELÓ

ACTE SEGON

Gran sala d' armes en lo castell de Pallars, á la dreta lo trono dels Comtes. Sobre una gran taula varies espases, esperons y escuts pera armar cavallers. L' estandart de Pallars y Ribagorça desplegat al costat del trono.

(Surt á l' escena Bruniselda voltada de dames que la portan mitx desmayada, puig al veurer als guerrers que dehuen ser presentats als Comtes pera ser armats caballers, ha reconegut entre ells á Fidel de Solius, que creya mort).

ESCENA PRIMERA

BRUNISELDA Y DAMES

DAMES

La Comtesa está malalta
quin mal té ningú no 'l sab,
quan l' amor dona metzinas
sóls l' amor nos pot curar.

(La deixan en lo saló y sen tornan)

ESCENA II

BRUNISELDA

La ferida del amor
es la més greu y més forta ;
qui la porta al mitx del cor
no té conhort ni reposa.

¡ Ay l' amor ! — ¡ qué penes dona ! — ¡ Ay l' amor !
Un dia vaig somiar

de Comtesa la corona,
¡ Corona de serps y llamps
que 'm crema y m' abrusa tota !

¡ Ay l' amor ! — ¡ qué penes dona ! — ¡ Ay l' amor !
Lo Comte Isarn mon marit
es la flor y espill dels nobles,
més ¡ ay ! mon cor vaig partir
y 'l partir es mala cosa.

¡ Ay l' amor ! — ¡ qué penes dona ! — ¡ Ay l' amor !

ESCENA III

BRUNISELDA Y FIDEL DE SOLIUS

FIDEL (*entrant vestit de caballer*)

Ben vinguda, dolsa amor,
ben vinguda, ma senyora,
¡Malhaja per sempre més
L' hora de véure' us ditxosa!
Donzelleta os vaig deixar
enamorada y plorosa,
Comtesa ja us he trobat,
l' infern ha fet la seva obra,
¡Prometenses d' infidel
qué prest lo temps les esborra!

BRUNISELDA

¡Ay Fidel, lo meu Fidel!
Ni perjura, ni traydora
só estat ab vos ni ab ningú.

FIDEL (*ab indignació*)

¡ Mentiu!

BRUNISELDA (*suplicant*)

¡ Ohiume si vos plau!
A la guerra van, — pochs ne tornarán;
¡ Vos vareu anarhi!...
Noves de dissort — van dur vostre mort
¡ Prou que vaig plorarla!...

FIDEL

A la guerra un jorn — vaig aná; al retorn
cap á vos volava,
¡ Ales del amor — fan glatir lo cor
d' afany y esperansa!

BRUNISELDA

Lo sant jurament — es ferm lligament
per l' amor del Comte;
¡ Soch morta per vos! — donáume 'l repós
que tenen les mortes!

FIDEL

¿Cóm puch reposar — y viure, al mirar
sou viva y no meva?
¡ Caritat d'amor! — ¡ Bruniselda, 'l cor
la vol y la espera!...

BRUNISELDA (*ab passió*)

Sempre os he estimat — fugin, desdixat!
¡ Infern es la vida!...

FIDEL (*ab passió*)

Sempre aquí os tindrè — sempre os amaré!
¡ Bruniselda mía!...

(*Al ohir la remor dels guerrers y vassalls que s' atansan,
Bruniselda sen va precipitadament*).

ESCENA IV

FIDEL DE SOLIUS, GUERRERS Y VASALLS

GUERRERS Y VASALLS

Venen los paladins — mes braus de nostra terra,
lo Comte de Pallars — en son castell espera.
L' espasa 'ls cenyirá, — de bregadors que n' eran
serán braus caballers — la flor de nostra terra.
Fidel, lo trovador, — cantau llurs nobles gestes,
cantau als aligots — de gleba pirinenca,
cantau dels de Pallars — lo braç y l' ardidesa.

FIDEL (*ab tristor*)

¡ No canta qui está trist!...

GUERRERS Y VASALLS

Cantánt lo cor s' alegra.

FIDEL

Sabéseu lo qu' es amor — sabríau lo qu' es amarga
la ferida que á n' el cor — clava als fidels que juravan
estimar fins á la mort — ¡ y 's moren sense esperansa!

GUERRERS Y VASALLS

¡ Mentres hi ha cor y braç—l'amor més gran es la patria!

FIDEL (*entusiasmada y fent un suprem esforç sobre si mateix*)

La patria es una mare
que estima y no mor may,
la patria sempre es jove,
lo cor li hem de donar.
¡Per ella alcém un hymne
nissaga de Pallars.

GUERRERS Y VASALLS

La patria es una aymia
tan bella com lleyal,
son vel de desposada
son sos turons nevats,
la mortalla quéns guarda
las glebes de l'afraú.

FIDEL

Si 'ns plau morir per ella
sepulcre 'ns donará,
set palms de terra nostra,
la creu sobre 'l fossar,
dirá: — Germans, pregauli
morí com un fill brau!

GUERRERS Y VASALLS

¡La patria es una mare
que estima y no mor may!

(Entran, precedits de patges y heraltes y dames, los Comtes de Pallars, Isarn y Bruniselda, que s'asseuen en lo trono comtal de la dreta. Per la porta que dona á fora entran l'abat de Sant Victoriá, de gran pontifical, mitrat y ab seguici de frares, que's posarán drets al costat de la taula, mentres los Comtes s'asseuen en lo trono. Avansan los guerrers que tenen de ser armats caballers; primer s'agenollan davant del Abat y després dels Comtes. L' Abat los hi dona l' espasa, lo Comte Isarn l' escut heráldich de llurs cases, y la Comtesa l' esperó ó l' estandart, con van indicant les paraules).

ESCENA V

COMTE ISARN, DALMAU DE PINÓS. ABAT DE SANT VICTORIÁ,
FIDEL DE SOLIUS, *dames, caballers, heraltes, frares, guerrers, etc.*

COMTE ISARN (*al Abat*)

Benehiu, si vos plau, les armes nostres,
llamps en la guerra y arch de pau ensemps.

ABAT (*fent la cerimonia*)

Benedic, Domine, Omnipotens sempiternus Deus...

(*Als cavallers que s'atansen per ordre*).

Aquí teniu l'espasa; maneja-la
per la patria y la fe, y os valga Deu.

COMTE ISARN (*donantlos l'escut heràldich*)

La Creu de Ribagorça es la senyera,
de la patria y la fe: ben vostra es.
Ab sanch propia tenyíula, may vensuda
als enemichs sancera la entregueu.

ABAT

Deu es l'etern amor, per recordarho
no oblidau que l'espasa es una creu.

BRUNISELDA

L'esperó d'or pera volá á la lluyta,
ales donga al corcer que cavalquéu.

CABALLERS, GUERRERS Y DAMES

Deu y la patria inspiran fortaleza,
Deu y la patria 'ns arman cavallers;
¡Juréu per Deu y per la patria sempre
lluytá y morir, invictes y fidels!

(*L'Abat beneheix solemnement á tots los cavallers y
acabada la cerimonia se'n vá ab los frares*).

ESCENA VI

DITS, *menys l'ABAT y'ls FRARES*

GUERRERS y DAMES (*comensant una dansa, los nous CA-
BALLERS forman semi-círcol al entorn del trono dels Comtes,
com fentlos guardia d'honor*).

COMTE ISARN

Vinga la dansa, més gayaybella;
es l'alegría que balla y canta,
¡Es la follia del esperit!

CHOR

Ballém contents y alegres, — ballém á desdí,
que es día avuy de festa; — lo sol es ardent,
Lo cor es felís.

Quan gosa lo cor
es la festa del amor.

Ballém contents y alegres, — ballém á desdí,
Isarn y Bruniselda — s'han fet jurament.

Lo Comte es felís.
Lo Comte y Senyor

té la Reyna del seu cor.

Ballém contents y alegres, — ballém á desdí,
Pallars y Ribagorça — han vist dos estels
ab gloria lluhir.

¡Que visca l'amor
de nostre Comte y Senyor!

*(Al acabar la dansa uns missatgers la interrompen brus-
cament ab crits d'esglay).*

ESCENA VII

DITS Y MISSATGERS

MISSATGERS *(al Comte Isarn)*

¡ Senyor! los serrahins de la Cerdanya
Han passat per los cingles de Tredós.
¡ Senyor! la patria catalana os crida!...

TOTS

¡ Guerra y sanch!

COMTE ISARN

Caballers y guerra á mort.

TOTS

¡ A mort!

DALMAU DE PINÓS *(ab energia).*

La estesa qu' hem de fer ha de ser ample,
¡ Sonáu los corns! ¡ Vía fora los traydors!

TOTS

Les espases qu' avuy haveu cenyides
servirán per demá, ¡ braus bregadors!

FIDEL DE SOLIUS (*ap.*)

¡ Si ans de morir no més pogués besarla!...

COMTE ISARN (*á Bruniselda*)

¡ Bruniselda! Ma esposa, ho vol la patria,
¿ Seréu fidel?

BRUNISELDA

¡ Fidel fins á la mort!

DALMAU DE PINÓS

¡ Avant! braus cavallers, ho vol la patria;
¡ Desperta ferro! ¡ Comte Isarn!: ¡ á mort!

(*trau l' espasa*).

TOTS

¡ A mort! ¡ A mort!

COMTE ISARN (*enardit per los últims mots d' en DALMAU DE PINÓS pren l' estandart de Pallars, del costat del trono y avansa al prosceni. BRUNISELDA, FIDEL y DALMAU lo rodejan*).

¡ Aném! á la victoria
jo os portaré depressa,
altívola's redressa
la rassa de Pallars;
ja esperan les espigues
la espasa qu' es la dalla;
¡ Lo llamp de la batalla
serpeja per l' espay!

TOTS

¡ Aném! á la victoria
nos portará depressa;
altívola's redressa
la rassa de Pallars;
ja esperan les espigues
la espasa qu' es la dalla;
¡ Lo llamp de la batalla
serpeja per l' espay!

BRUNISELDA (*al Comte Isarn*)

¡ Jo 'm moro, Comte Isarn, no 'm deixeu sola!

(*Cau desmayada en brassos de les dames*)

FIDEL (*ap.*)

¡ Bruniselda !

COMTE ISARN (*á Fidel*)

Fidel lo de Solius:

Son germá sías, cuan per ella fasses

¡ Oh, mon vassall lleal, farás per mi !

FIDEL (*ap.*)

¡ Deu del Cel ! (*al Comte*)

¡ Vull volá ab vos á la guerra !

COMTE ISARN (*á Fidel*)

¡ Tú, aquí !

FIDEL

Oh, Comte Isarn, vos juro
vetllar per ella y, si convé, morir.

TOTS (*ab gran entusiasme*).

¡ Aném ! á la victoria

ens portará depressa

altívola's redressa

la rassa de Pallars ;

ja esperan les espigues

la espasa qu' es la dalla,

¡ Lo llamp de la batalla

serpeja per l' espay !

(*Crits y molta animació*).

TELÓ

ACTE TERCER

Bosch espés al peu del Castell dels Comtes de Pallars. Bruniselda sola al peu d' un arbre. Després Fidel de Solius cantant desde dins del bosch.

ESCENA PRIMERA

BRUNISELDA

La malaltía mes trista—es lo mal d' amor, qui 'l té
com tortoreta ferida—va morint d' esllanguiment.
La meva vida es amarga—es amarga com lo fel,
si no tinch pau en la terra, — dalt del cel la trovaré.
D' entre les pènes mes tristes—l' anyoransa es un torment.
¡ Si un amor dihuen que mata, — dos amors son un infern !

(Se sent desde fora á Fidel de Solius que canta).

ESCENA II

BRUNISELDA Y FIDEL DE SOLIUS *(desde dins)*

FIDEL *(cantant desde dins)*

Ara vé lo mes de Maig,
regalada primavera,
florirán totes les flors
les roses y les roselles.
¡ Ay amor !—¡ Ay amor !
¿ Quin día 'm treurás la pena,
del meu cor ?

BRUNISELDA *(refentse y animantse)*

¡ Es la cansó d' amor qu' ell me cantava
es la cansó d' amor
que nostres animetes enlassava
quan vaig donarli 'l cor !...

FIDEL DE SOLIUS *(cantant)*

Florirán totes les flors
les roses y les roselles,
cantarán los aucellets

les guatles y caderneres
¡Ay amor!—¡Ay amor!
¿Quin día traurás la pena
del meu cor?...

BRUNISELDA (*escoltant ab atenció*)

Es la cansó d' amor ; ses dolces notes
¡cóm les coneix lo cor!
En lo fons del meu ser ¡cóm vibren totes
y m' omplan de dolor!
Jo estimava á Fidel y cada día
ohía aquest cantar,
eixa cansó que 'm porta la mort mía
avuy al recordar.
Al recordar que soch d' un altra esposa,
del Comte Isarn ardit,
espill de la noblesa valerosa
espill brau y escullit.
L' estimo perque té l' ánima noble
y 'l cor d' angel ensemps,
son pare y son senyor li diu lo poble
y li dirá molt temps.
Dos amors, dos amants, mon cor parteixen,
mos dos amors, ¿per qué?
¿Per que vostres llasades m' oprimeixen?...
¿Per qué hi trencat la fé?

FIDEL DE SOLIUS (*cantant desde dins*)

¿Qué farà 'l trist del meu cor?
Tot lo día passa pena,
passa pena del amor
del amor d' una donzella.
¡Ay amor! — ¡Ay amor!
¿Quin día 'm treurás la pena
del meu cor?

BRUNISELDA (*dubtant apassionada*)

¿Hi aniré? No, no ho vull!... ¡Sí! puch anarhi
per dar l' últim adeu;
l' adeu que á n' en Fidel tinch de donarhi
¡Y que 'm perdoni Deu!

(*Al anarsen cap á dins del bosch, surt Fidel y la reb en
sos brassos*).

BRUNISELDA (*mirantlo tremolosa*)

¡Vinch á dirte adeu!...
¡Adeu, pera sempre!

FIDEL

¡Vida del meu cor!...
¡Dolsa vida meva!...

BRUNISELDA

L' infern nos ha encés
amor que 'ns va perdre.

FIDEL

Ton cor es mon cel,
tos ulls mes estrelles...

BRUNISELDA

Fidel del meu cor,
¡Oblida 'm y déixa 'm!...

FIDEL

¿Cóm puch oblidar
si 'm dius t' haig de perdre?

BRUNISELDA

Soch teva y d' Isarn,
dos amors m' ofegan,
lo cor vaig partir,
l' infern me vol seva.

FIDEL

Lo Comte es mon rey,
ma fé l' hi promesa,
mes mon Deu ets tú
que ets la meva reyna.

BRUNISELDA

¡Malhaja l' amor
que 'm dona ay tal pena!

FIDEL

¡Benhaja l' amor
que 'm fa dirte meva!

BRUNISELDA

Si l' anyorament
es mal que atormenta,
també es mal l' amor
quan mata y quan crema.

FIDEL

¡Jo visch sóls per tú!...

BRUNISELDA

¡ Per tú, jo 'm vaig perdre!...

FIDEL

¡ Per tú moriré!

BRUNISELDA

¿ Per qué 'ns va 'm conèixer?

FIDEL

Per viure y amar, Bruniselda,
es flama y es llum ton amor.
¡ Visqué m doncs d' amor, vida meva!
¡ Glatint t' ho demana el meu cor!

BRUNISELDA (*ab passió*)

Visqué m doncs d' amor vida eterna

FIDEL

En mos brassos tota la vida,
sempre aquí et tindrè
sempre t' amaré; Bruniselda mía

BRUNISELDA (*pensativa y ab sentit misteriós*)

Demá al dematí
tindrás noves meves.

FIDEL

Demá al dematí
cantaré á la reixa.

BRUNISELDA (*desfentse de sos brassos*)

¡ Adeu, mon Fidel
¡ Oblida 'm per sempre!

FIDEL

No 't puch oblidar...
¡ Adeu, Bruniselda!...

(*Bruniselda s' en va, Fidel l'acompanya carinyosament y la despedéix quedants Fidel un moment sol fins que s' en va per l' altre lloch oposat.*)

ESCENA III

COMTE ISARN. (*Se va ponent lo sol, fosqueja gradualment*).

COMTE ISARN (*cercant á Bruniselda*)

¡ Bruniselda, Bruniselda!...
Prou la cerco y no es aquí;
cada tarda á l' hora baixa
ma muller surt al ombriu.
Bruniselda, Bruniselda,
¿ Per qué tant me feu patir?;
si estáu trista y malaltissa,
també estich malalt y trist.
Si patiu mal d' amoretes
mós brassos saben gorir,
si patiu mal de feblesa
vos curarán mos rabíns.
Ma corona y fins ma espasa,
que fou llamp del serrahí,
¡ Tot l' or y les joyes meves
daré per feros gorir!
Mes ¡ ay! Bruniselda mía,
vos malalta y jo més trist;
¡ Lo cel d' esperança meva
cada día's va enfosquint!

(*Mira al fons*).

Fa poch temps qu' era mitx día
y tot sorrreya per mí;
avuy es nit d' hivernada
¡ Valga 'm Deu y quin sufrir!
La florida primavera
de mos amors, ja ha fugit;
la tardor trista ja passa;
¡ L' hivern arriba més trist...!

(*Se senten al lluny els cants alegres dels vassalls del Comte que tornan de la feyna*).

CHOR DE VASSALLS (*al fons*)

Ara ve l' istiu
los segadors baixan,
portan los didals d' or
y les falsòns daurades.
— ¡ Segáula arrán!
— que la palla va cara
— ¡ Segáula arrán!...

(*S' ha anat fent nit; la fosca s' ha anat apoderant del escenari; lo COMTE ISARN queda capficat y trist en primer terme de la escena. Lo CHOR DE VASALLS s' ha anat allunyant. Se senten les veus dels guaytes y centinelles del castell que donan la senyal d' alsar lo pont llevadis*).

GUAYTES Y CENTINELLES (*desde'l fons*)

¡Alsáu lo pont! Tocáu lo seny del lladre.
¡Alsáu lo pont! Vasalls del Comte; ¡adins!

CHOR DE VASALLS (*més lluny y casi imperceptible*)

Portau los didals d' or
y les falsons daurades
— ¡Segáula arrán!...

COMTE ISARN

La tardor trista ¡cóm passa!...
¡L' hivern arriba per mí!
(*Surt Bruniselda tota plorosa*).
¡Bruniselda, Bruniselda!...
¿No 'm diríau d' hont veniu?

ESCENA IV

COMTE ISARN Y BRUNISELDA

BRUNISELDA (*embolcallada ab un mantell negre y portant un pom de metzines á la má*).

Si us ho digués; quina pena,
¡Quina pena, ¡ay! mon marit!

COMTE ISARN

Per més pena qu'ara 'm fassa
muller meva, ho heu de dir.
A n' el bosch cada vesprada
¿Qué hi feu, fins á trench de nit?

BRUNISELDA (*esglayada*)

No 'm demanau pas resposta,
que ma resposta es un crim.

COMTE ISARN (*ab passió*)

Muller meva, vull saberho
mes que 'm coste'l paradís.

BRUNISELDA

Avuy feume la caixa;
¡Seré morta al dematí!

COMTE ISARN

¿Qu' heu dit?...

BRUNISELDA

Que ab vos vaig casarme
sense amor, ¡ No 'm malehiu !
L' amor tenia donada
A n' en Fidel de Solius.
Ell se 'n va anar á la guerra,
Noves de mort van venir ;
vostre corona 'm cegava...
¡ Malehit sia son brill !...
Ni donzella ni casada
vaig oblidá al de Solius ;
vos vau tornar á la guerra,
¡ Nostre amor fou malehit !
¡ Trista de mí ! ara os estimo
á vos y n' ell ; ¿ qué puch dir ?...
Que tinch metzines molt fortes...
Perdonéume mon marit.

*(Beu les metzines sense que 'l Comte puga destorbarho.
Bruniselda cau lentament á terra).*

COMTE ISARN

¡ Bruniselda, Bruniselda !...
¿ Per qué 'l cor váreu partir ?

BRUNISELDA (*agonitzant*)

¡ Comte Isarn ! 'M moro, 'm moro !
¡ Perdonáume mon marit !

*(Mor. L' escenari's queda fosch totalment. Un raig de
lluna ilumina 'l quadro del Comte pensatiu y dret davant
del cadavre de Bruniselda.)*

TELÓ PAUSAT

❧ F'I ❧

MERCURIO

REVISTA COMERCIAL
IBEROAMERICANA